

med Celjovcem in Ljubljano za vradne in osebuje (privatne) dopisovanja. Dolgost telegrafa od Ljubljane do Celjovca znesse 10⁹/₁₀ milj.

Iz Ljubljane. L. K. Treba je, drage Novice, da na vse kraje dobre svete dajete; oglasite tudi sledečo prigodbo kmečkim gospodarjem v svaritev: Ker so gojzde večidel po nerodnih krajih, je phanje in spravlanje derv v doline in k cestam sila težavno in dostikrat nevarno; zatorej se pa tudi tu in tam večkrat od nesreč sliši. Sledeča žalostna dogodka kaže, kako potrebna je varniga ravnanja pri phanju derv.

Pri Slovencih je lepa navada, da radi pogorelcem pomagajo ne le samo z darovi, marveč tudi pri zidanju noviga pohištva z delavci v pomoč pridejo, posebno pa sosedje med seboj. Tako so namenili kmetje neke sosese blizu Ljubljane praznik sv. Marjete narbolj Bogu dopadljivo obhajati, če pogorelcu svoje soseseke pomagajo les vkup spravljati, katero delo je vselej težavno in kteriga se mora veliko terdnih delavcov vlotiti, da kaj odrinejo. Eden sosedov, po imenu Venk, ni mogel pričakati, da bi se bili v gojzd derva phati podali. Šel je k sosedu, kteriga je ravno pri jedi dobil. Veliko si prizadene, ga pregovoriti, da naj ene dvakrat menj zajme; pa sosed si misli, tropinasti žganci imajo dost spoštovavcev, derva pa tačas ne bodo nikamor vsle, ter ne dene žlice z roke, dokler se ne začne sklede dno kazati. Ko je bila poglavitna telesna potreba opravljena, reče sosed Venku, da naj še toliko počaka, da ga eno dimko nabaše, ter potem precej gresta. Ali tega mu priganjavec nikakor ne dovoli. Obadva gresta tedaj druge sosede klicat, kterih polovica je še okrog sklede sedelo. Zdaj priganjata obadva, in v kratkim času so sosedje cele vasi zbrani, ter se s potrebnim orodjem prevideni v Reber (tako imenovani hrib) na omenjeno delo podajo. Še ne phajo dolgo časa, ko se jim en hrast prav terdno med skale vpre; vzdigujejo, stokajo in vpijejo, zadnjič ga zopet na derčo spravijo. Venk se vstopi na rob, prot kterimu drugi hrast phajo, da bi v potrebi odrival. Ko do robu priphajo, zaupije eden sosedov: Venk beži, hrast te bo poderl! Venk, namesto vmakniti se, na robu ostane, — ali kmalo hrast otresne in Venka s silno močjo v globoko brezdno zbije. Sosedje vsi prepadeni hitijo za njim, kar kteri more; pa preden kdo do njega pride, že on med robotimi skalami poslednje minute življenja šteje. Noge so mu bile v ledjih odbite, rebra so mu na vs križ lezle in brada se mu je le za kožo in meso držala. Tako pobitiga prinesejo na herbtih v njegovo hišo, in komaj da so ga s sv. zakramenti še vjeli. Njegova družina, kteri je opoldne še kruh rezal, stoji pri smertni postlji svojiga očeta. Tudi vsi pričujoči so bili globoko ginjeni žalostne smerti občno spoštovaniga moža!

Novičar iz mnogih krajev.

Včeraj je bilo po naukazu ministerstva denarstva na Dunaji za 20 milionov goldinarjev državniga papirniga denarja očitno sožganiga, in tako se je znesek tega denarja, kteriga po cesarskim ukazu ne sme čez 200 milionov biti, na 180 mil. pomanjšal. — Po poslednjim razglasu narodske Dunajske banke se je poslednji mesec tudi pomanjšal znesek bankanót za 3 mil. in 538.277 fl., tedaj jih je sedaj le še za 212 mil. in 98.242 fl. med ljudstvom. — Za osebuje (privatne) dopisovanja po telegrafih je preteklo leto v cesarsko kaso došlo 122.647 fl. — Ministerstvo kupčije je opomnilo, da naj z oblati pisma pečati, kdor v daljne vroče kraje dopisuje, ker se pečatni vosek rad

raztopi. — Tistih 75 medalj, ki so jih dobili fabrikanti in obertniki v lanski Londonski razstavi, je prišlo 26. dan prosenca v Hamburg, od kodar bojo kmalo na Dunaji; od tod jih bojo prejeli potem njih lastniki. — Že vrejo zlasti iz Českiga delavci železnice na goro Semering. — V Lincu (zgornji Austrii) je umerla unidan beračica, ki je celò za juho (župo) vsaki dan beračila, pa je zapustila 40.000 fl. večidel v papirnim denarji! To ni laž, ampak gotova resnica. — Napoleon je ukazal, da v poslednji prekucii le zapeljani jetniki se imajo izpustiti; svojiga strica Jeremea Bonaparte je izvolil za predsednika starašinstva; svetu mir obeta. Angleži pa so kakor obsedeni strahu in se bojé napada Francozov; za to pridejo nekatere vojne barke iz srednjiga morja domú, in 10.000 novincov se bo nabralo. — Ruski car je ukazal, da noben rusovsk voznik (furman) ne sme več kot 8 dni čez domačo mejo v ptuji deželi ostati; po tem ukazu terpi imenitno bližnje kupčijsko mesto Brody v Galicii veliko škodo. — V Hamburg je privrelo letos toliko slanikov (arengov), da že davnej ne toliko; cele vozove jih za gnoj porabijo. — V Grenvilu (v severni Ameriki) živi nek mož, Rowley po imenu, ki je 187 let star, pa še zdrav in vesel; gotovo je on sedaj nar starji človek na svetu. — Hčerka Španjolske kraljice ni pri kerstu nič manj kot 26 imén dobila. — Na Turškim je vsim tistim begúnam, ki se niso poturčili, naznanjeno, da se morajo iz Turškiga ali na Francosko, Angleško ali v Amerike podati. — V vsi Europi je okoli 4000 papirnic, ki na leto za 47 milionov tolarjev papirja izdelajo, med temi nar več nemške dežele, za temi Angleško, Francosko, Belgia, Rusko, Španjolsko, Laško, Nizozemsko. — Že letos bo morebiti Harlemsko morje (na Nizozemskim) na suho djano in s tem 33,000 orolov rodovitne zemlje pridobljeno; lani so toliko vode iz morja spravili, da se nadjajo letos že polja napravljati.

Posebnost tega mesca.

Kar se v enim stoletji le trikrat primeri, se bo primerilo ta mesec, namreč da bomo imeli v enim mescu 5 nedelj. Začel se je svečan z nedeljo, in jenjal bo z nedeljo; imel bo 5 nedelj. Taka je bila v pričujočim stoletji le leta 1824, in bo še enkrat v letu 1888.

Odgovor na vprašanje.

Vprašani: koliko tista vkup zločljiva železna postelja s špiralnim ležavnikom vred velja, ki je bila v 1. oglasniku »Novic« popisana, damo na znanje, da taka železna 3 čevlje široka 6 pa dolga, lepo lakirana in bronsirana z nogami na mesingastih kolesčkih s špiralnim ležavnikom vred velja sedaj v fabriki na Dunaji 30 fl. (pozneje zna dražji biti); za ambalažo ali zavitek za poslanje postelje se plača 3 fl. Kdor hoče tako posteljo, naj se naravnost oberne na Dunaj s pismam na trgovca gosp. Valentina Pleiweis-a, stanujočiga Wollzeil Nr. 778.

Opazka jezikoslovna.

Ker mnogoteri g. dopisniki »Novic« namesto »iga«, »imu« in »im« raji pišejo »ega«, »emu« in »em«, nekteri pa še tega pisanja prav vajeni niso, opomnimo memogredé, da se e namesto i stavi le v 2., 3. in 5. sklonu edinobraja (einf. Zahl), tedaj (ega, emu, em); v višebroju (vielf. Zahl) ne sme nikdar e namesto i staviti, tako tudi v 6. sklonu edinobraja ne. — Scer ta reč zadéva le vredništvo, kterega dolžnost je za pravo pisavo skrbeti, — ali, ker je vsacemu pisatelju pisanje na voljo dano, in tedaj eden piše po starih, drugi po novih oblikah, se lahko primeri, da se v ti različnosti kaj pogreši pri branji natisa. Ako pa že g. pisatelji vse prav pišejo, se je tiskarnim pregreškom lože ogniti. Vred.